

Finlands Kommunförbund rf

Valordning för val av förbundsdelegation

Kapitel I Allmänt

§ 1

Tillämpning

Bestämmelserna i denna valordning iakttas utöver vad som bestäms i stadgarna för Finlands Kommunförbund rf om val av ledamöter till Finlands Kommunförbund rf:s förbundsdelegation.

Valet av förbundsdelegation förrättas efter kommunalvalet under kommunalvalsåret vid en tidpunkt som bestäms i § 8 i valordningen.

§ 2

Definitioner

I valordningen avser

förbundsdelegationen Finlands Kommunförbund rf:s förbundsdelegation;

ordinarie medlem en kommun som är medlem av Finlands Kommunförbund rf;

valnämnden en valnämnd som tillsatts av Finlands Kommunförbund rf:s förbundsdelegation;

§ 3

Förbundsdelegationens sammansättning och mandattid samt val av ledamöter

Förbundsdelegationen består av 76 ledamöter. (§ 14 mom. 1 i stadgarna)

Av ledamöterna väljs 66 genom medlemsröstning vid ett val som förrättas efter kommunalvalet under samma år som kommunalvalet hållits (valkretsplatser). (Se § 14 mom. 2 och § 15 mom. 3 i stadgarna)

Därutöver väljs nio ledamöter från utjämningsplatserna (utjämningsplatser). (§ 14 mom. 3 i stadgarna)

Ytterligare en ledamot väljs från landskapet Åland. (§ 14 mom. 4 i stadgarna)

Ledamöternas mandat fortsätter tills följande förbundsdelegation konstituerat sig. (§ 14 mom. 5 i stadgarna)

För ledamöterna i förbundsdelegationen väljs lika många ersättare som de invalda kandidaterna på respektive kandidatlista i förbundsdelegationsvalet. Ersättarna väljs bland de första icke invalda kandidaterna på listan. (§ 14 mom. 6 i stadgarna)

För ersättarna gäller i tillämpliga delar vad som bestäms om ledamöterna. (§ 14 mom. 8 i stadgarna)

Om en ledamot konstateras ha förlorat sin valbarhet eller har befriats från sitt uppdrag eller avlidit, kallar förbundsdelegationens ordförande i hans eller hennes ställe för den återstående mandattiden den i ordningen första ersättaren från valkretsens ifrågavarande kandidatlista. I denna situation ska valnämnden på begäran av förbundsdelegationens ordförande till ny ersättare för den återstående mandattiden utse den i ordningen första icke invalda kandidaten på kandidatlistan. Om inte alla ersättarplatser blir fyllda, är antalet ersättare decimerat. (§ 14 mom. 7 i stadgarna)

§ 4

Valbarhet

Valbara till förbundsdelegationen är fullmäktigeledamöter som avses i kommunallagen. (Se § 14 mom. 1 i stadgarna)

§ 5

Valkretsar

Förbundsdelegationens ledamöter väljs per valkrets. Valkretsarna bestäms enligt vallagens (714/1998) bestämmelser om indelningen av landet i valkretsar inför riksdagsvalet. (§ 15 mom. 1 i stadgarna)

§ 6

Antalet ledamöter i förbundsdelegationen enligt valkrets

De 66 valkretsplatserna i förbundsdelegationen fördelas mellan valkretsarna i proportion till invånarantalet i valkretsen. Invånarantalet bestäms enligt uppgifterna i befolkningsdatasystemet vid utgången av den 30 november året före kommunalvalsåret. (§ 15 mom. 2 i stadgarna)

Kapitel II Medlemsröstning vid förbundsdelegationsvalet

§ 7

Medlemsröstning

Valet av ledamöter i förbundsdelegationen förrättas som röstning bland föreningens medlemmar i första hand genom datakommunikation eller med något annat tekniskt hjälpmedel som valnämnden bestämt. Föreningens valnämnd kan av grundad anledning också besluta att valet förrättas helt eller delvis per post. (Jfr § 15 mom. 3 § i stadgarna, se 17 § 3 mom. i föreningslagen)

Valnämnden ska sörja för att de ordinarie medlemmarnas rätt att utnyttja sin rösträtt är tryggad. Valnämnden ska sörja för dataskyddet och identifikationsmetoden vid medlemsröstningen samt för att valhemligheten bevaras i valnämndens verksamhet (se 29 § 4 mom. i föreningslagen).

§ 8

Tidpunkten för val av ledamöter i förbundsdelegationen

Valet förrättas 15.11–31.12 under kommunalvalsåret.

§ 9

Rösträtt

Röstberättigade vid valet av förbundsdelegation är föreningens ordinarie medlemmar. (Se § 3 i stadgarna)

En medlem som meddelat om utträde har inte närvaro- eller rösträtt vid föreningens sammanträden, valkretsstämman eller föreningens medlemsröstning och inte heller rätt att ställa upp kandidater till föreningens organ. (Se § 7 i stadgarna)

§ 10

En ordinarie medlems rösträtt

En ordinarie medlem har vid valet ett antal röster som motsvarar invånarantalet enligt uppgifterna i befolkningsdatasystemet vid utgången av den 30 november året före kommunalvalsåret. (§ 15 mom. 4 i stadgarna)

§ 11

Valförfarande

Valet är ett slutet proportionellt listval.

§ 12

Valnämnden

Förbundsdelegationen tillsätter en valnämnd vid förbundsdelegationens konstituerande sammanträde (se § 18 mom. 1 i stadgarna). Valnämndens mandattid fortsätter tills ett en ny valnämnd har tillsatts.

Valnämnden har lika många ledamöter och personliga ersättare som det finns grupper i förbundsdelegationen. Varje grupp i förbundsdelegationen kan föreslå en ledamot med personlig ersättare till valnämnden (§ 13 mom. 2 i stadgarna).

Förbundsdelegationen utser ordförande och två vice ordförande för valnämnden.

En ledamot eller ersättare i valnämnden som ställts upp som kandidat i förbundsdelegationsvalet kan inte delta i valnämndens arbete i det aktuella valet.

Valnämnden anställer en sekreterare och annan nödvändig personal.

Vid valnämndens sammanträden har föreningens styrelseordförande och verkställande direktör rätt att närvara och yttra sig (se § 12 mom. 4 i stadgarna). Valnämnden beslutar om andra personers rätt att närvara och yttra sig vid sammanträdena.

Valnämnden är beslutför när över hälften av ledamöterna är närvarande. Som beslut gäller det förslag som fått understöd av mer än hälften av de närvarande ledamöterna. Vid lika röstetal gäller som beslut den mening som sammanträdet ordförande meddelar att han eller hon omfattar.

Valnämnden har till uppgift att, utöver vad som bestäms på andra ställen i valordningen:

- ge anvisningar för förbundsdelegationsvalet (se § 13 mom. 1 i stadgarna).
- bereda valet av förbundsdelegation
- granska kandidatlistorna
- sammankalla valkretsstämmor
- fastställa kandidatlistor för valkretsarna inför förbundsdelegationsvalet (se § 13 mom. i stadgarna)
- besluta om utjämningsplatser i förbundsdelegationen (se § 13 mom. 1 i stadgarna)
- fastställa resultatet av förbundsdelegationsvalet (se § 13 mom. 1 och § 15 mom. 7 i stadgarna)
- sköta övriga uppgifter som gäller förrättandet av valet.

Valnämnden sammanträder på kallelse av ordföranden. Valnämnden kan hålla elektroniska sammanträden eller e-postsammanträden.

§ 13

Förberedande åtgärder

Valnämnden ska i god tid före valet på föreningens webbplats publicera eller till föreningens ordinarie medlemmar sända

- information om respektive ordinarie medlems antal röster
- information om hur många ordinarie ledamöter och ersättare som väljs in från respektive valkrets och
- anvisningar om hur valet ska förrättas.

§ 14

Kandidatuppställning

Kandidaterna i förbundsdelegationsvalet ställs upp enligt valkrets.

Valkretsstämorna godkänner kandidatlistorna för sin valkrets inför förbundsdelegationsvalet. (§ 16 mom. 5 i stadgarna)

Minst tre av föreningens medlemmar som hör till samma valkrets kan tillsammans föreslå en kandidatlista som valkretsstämman ska behandla. Denna bestämmelse tillämpas dock inte i Helsingfors valkrets. (Se 28 § i föreningslagen)

En medlem som anmält utträde har inte rätt att ställa upp kandidater i förbundsdelegationsvalet. (Se § 7 i stadgarna)

Ett i partilagen (10/1969) avsett registrerat parti som är representerat i minst en kommuns fullmäktige inom valkretsen kan låta en aktör som partiet meddelat till valnämnden bereda en kandidatlista som valkretsstämman ska behandla.

En riksomfattande registrerad förening för obundna (nedan "förening för obundna"), vars medlemsförening är representerad i minst en kommuns fullmäktige inom valkretsen kan låta en aktör som föreningen meddelat till valnämnden bereda en kandidatlista som valkretsstämman ska behandla.

Det är inte tillåtet att ingå valförbund eller bilda valringar inför ett förbundsdelegationsval.

Antalet kandidater på en kandidatlista kan vara högst 1,5 gånger antalet valkretsplatser i valkretsen. När det maximala antalet kandidater beräknas avrundas 0,5 neråt. I varje valkrets kan dock minst sex kandidater ställas upp. Ett undantag är Ålands valkrets, där en kandidatlista kan ha högst tre kandidater.

Av kandidatlistan ska det framgå vilket val och vilken valkrets det är fråga om samt namnet på den som upprättat listan (parti, förening för obundna, minst tre kommuner). Kandidaterna ska ställas upp på kandidatlistan i nummerordning. En kandidat får vara uppställd på endast en lista i en enda valkrets. För varje kandidat anges namn, titel, yrke eller syssla och hemkommun samt ordningsnummer. Kandidatlistan får inte innehålla några andra anteckningar, om de inte är nödvändiga för att precisera kandidatens identitet. Till kandidat får inte utses en person som inte har gett sitt skriftliga samtycke.

Varje kandidatlista ska ha en kontaktperson. Kontaktpersonen ska i samband med att kandidatlistan lämnas in ge en skriftlig försäkran om att kandidaterna är valbara och att de skriftligt samtyckt till kandidaturen.

I en enspråkig valkrets ska kandidatlistan upprättas på valkretsens språk. I en tvåspråkig valkrets kan kandidatlistan upprättas på båda språken.

Kandidatlistorna ska sändas till valnämnden vid en tidpunkt som valnämnden har bestämt. Efter att ha granskat kandidatlistorna sänder valnämnden listorna till valkretsstämorna för

godkännande. Valnämnden fastställer kandidatlistorna vid ett sammanträde efter valkretsstämorna.

§ 15

Granskning av kandidatlistorna

Valnämnden granskar kandidatlistorna innan listorna för respektive valkrets godkänns av valkretsstämman i fråga.

Valnämnden granskar

- att kandidatlistorna har lämnats in av en aktör som har fullmakt av ett parti eller en förening för obundna
- att kandidaterna är valbara och att varje kandidat finns på bara en kandidatlista
- att kandidatlistorna som bilaga har en skriftlig försäkran av kontaktpersonen om att kandidaterna skriftligt har samtyckt till kandidaturen och
- övriga eventuella omständigheter som gäller valets lag- och stadgeenlighet.

Kandidatlistor som inte lämnats in till valnämnden inom utsatt tid beaktas inte.

Valnämnden ska påtala brister i kandidatlistorna för kontaktpersonerna och be dessa göra nödvändiga rättelser och sådana ändringar i kandidatuppställningen som valnämnden förutsätter samt kompletteringar inom en rimlig tid som valnämnden bestämmer.

Om valnämnden har påtalat

- att en kandidat inte är valbar
- att en kandidat finns på två kandidatlistor eller
- att en kandidat har avlidit

kan kandidaten i fråga strykas på kandidatlistan och i stället kan en ny kandidat utses inom den tid som valnämnden bestämmer.

I det fallet att valnämnden har gjort en anmärkning om en kandidat men inte fått något godtagbart meddelande om rättelse, eller om anmälan om att en kandidat är struken från kandidatlistan inte har lämnats in inom utsatt tid, tas kandidaten inte med i sammanställningen av kandidatlistorna. Valnämnden kan förkasta en kandidatlista om den innehåller något annat väsentligt fel eller någon annan väsentligt brist som inte rättats till inom den tid som valnämnden bestämt (t.ex. partiet har inte gett fullmakt att bereda kandidatlistan eller kontaktpersonen har inte gett en skriftlig försäkran enligt ovan).

Om en kandidat avlider, ska kontaktpersonen för kandidatlistan omedelbart underrätta valnämnden om saken. Om en kandidat avlidit kan personen i fråga strykas från kandidatlistan ända tills valnämnden har gjort en sammanställning av kandidatlistorna.

§ 16

Valkretsstämmor

Valkretsstämmor hålls 1.9–20.10 under kommunalvalsåret.

Om valnämnden beslutar det, kan deltagandet i en valkretsstämma ske genom datakommunikation eller med något annat tekniskt hjälpmedel under eller före stämman (§ 16 mom. 1 i stadgarna, se 17 § 2 mom. i föreningslagen). En valkretsstämma kan också ordnas utanför valkretsen.

Valkretsstämorna sammanträder på kallelse av valnämnden.

De ordinarie medlemmarna väljer ombud till valkretsstämman i respektive valkrets. Antalet ombud bestäms enligt kommunens invånarantal:

- Från en kommun med 10 000 invånare eller färre väljs ett ombud.
- Från en kommun med 10 001–50 000 invånare väljs två ombud.
- Från en kommun med 50 001–100 000 invånare väljs tre ombud.
- Från en kommun med över 100 000 invånare väljs fyra ombud. (§ 16 mom. 2 i stadgarna)

Invånarantalet bestäms enligt uppgifterna i befolkningsdatasystemet vid utgången av den 30 november året före kommunalvalsåret. (§ 16 mom. 3 i stadgarna)

Vid valkretsstämman har föreningens ordinarie medlemmar lika många röster som kommunens invånarantal. Rösterna fördelas jämnt mellan respektive ordinarie medlems närvarande ombud. (§ 16 mom. 4 i stadgarna)

En medlem som anmält utträde har inte närvaro- eller rösträtt vid valkretsstämman. (Se § 7 i stadgarna)

Föreningens styrelseordförande, verkställande direktör och vice verkställande direktörer samt övriga personer som valkretsstämman bestämt har närvaro- och yttranderätt vid valkretsstämman. (Jfr § 12 mom. 4 i stadgarna)

Valkretsstämman godkänner kandidatlistorna för sin valkrets inför förbundsdelegationsvalet. (§ 16 mom. 5 i stadgarna)

Valkretsstämman kan behandla sådana kandidatlistor som upprättats inom den tid som valnämnden bestämt och som granskats av valnämnden.

Valkretsstämman kan

- godkänna kandidatlistan eller
- förkasta kandidatlistan. En kandidatlista som upprättats av minst tre medlemmar kan dock inte förkastas (se 28 § i föreningslagen).

§ 17

Sammanställning av kandidatlistor

Valnämnden fastställer de kandidatlistor som valkretsstämmorna godkânt. (Se § 13 mom. 1 i stadgarna)

Valnämnden gör för varje valkrets en sammanställning av de fastställda kandidatlistorna. Lotten avgör i vilken ordning kandidatlistorna förs in i sammanställningen. Kandidatlistorna tilldelas nummer med 2 som första nummer.

Sammanställningen av kandidatlistorna ska ges en rubrik som anger för vilket val och för vilken valkrets sammanställningen har gjorts.

Valnämnden ska sända ett tillräckligt antal sammanställningar av valkretsens kandidatlistor till föreningens ordinarie medlemmar inom valkretsen i fråga senast två veckor före valet.

§ 18

Valsedlar

Om valnämnden så beslutar används elektroniska valsedlar vid valet. Valsedlarna sänds då till valnämnden elektroniskt eller i ett datasystem. Om valnämnden så beslutar används pappersvalsedlar som sänds per post.

§ 19

Valförrättning

Valet är proportionellt och förrättas med hjälp av de kandidatlistor som valnämnden fastställt så att en ordinarie medlem kan fördela sina röster på en eller flera kandidatlistor i den egna valkretsen. (§ 15 mom. 4 i stadgarna)

Den ordinarie medlemmen sänder till valnämnden en valsedel där det tydligt har antecknats numren på de kandidatlistor som medlemmens röster har getts till och det röstetal som varje kandidatlista fått.

Om valkretsen har bara en enda kandidatlista som godkänts av valnämnden behöver inget val förrättas.

§ 20

Valkretsplatser

Valresultatet beräknas i tillämpliga delar enligt det proportionella valsätt som avses i vallagen.

När valresultatet beräknas blir kandidaterna valda i den ordning som de är uppställda på kandidatlistan.

När röstetalen för valkretsens kandidatlistor har räknats, fastställs varje kandidats jämförelsetal utifrån det röstetal som kandidatens kandidatlista fått. Den som står först på kandidatlistan får som jämförelsetal hela det röstetal som listan har fått, den andre hälften av detta röstetal, den tredje en tredjedel av röstetalet osv. Vid varje kandidats namn antecknas hans eller hennes jämförelsetal. Valda blir, i den ordning som jämförelsetalen anger, så många kandidater som det finns valkretsplatser i valkretsen. Om flera kandidaters jämförelsetal är lika stora, avgörs deras inbördes ordningsföljd genom lottning.

Ersättarna är inte personliga. Till ersättare väljs de kandidater på samma kandidatlista som har de största jämförelsetalen efter dem som väljs till ordinarie ledamöter.

Vid elektronisk röstning får valnämnden ett tekniskt hjälpmedel av administratören eller uppgifterna om kandidatlistornas röstetal via systemet.

§ 21

Utjämningsplatser

De nio utjämningsplatserna i förbundsdelegationen bestäms enligt de röstetal som kandidatlistorna fått, så att valresultatet enligt medlemsröstningen i förbundsdelegationsvalet motsvarar de sammanlagda röstetal som kandidatlistorna fått i valkretsarna, på det sätt som bestäms närmare i valordningen. (§ 15 mom. 5 i stadgarna)

I det första skedet bestäms utifrån de sammanlagda röstetal som kandidatlistorna fått i alla valkretsar hur utjämningsplatserna fördelas mellan partierna och en förening för obundna.

För varje parti och förening för obundna beräknas ett nationellt röstetal genom att deras röstetal i olika valkretsar räknas ihop.

Utifrån de nationella röstetalen beräknas nationella jämförelsetal för varje parti och förening för obundna, så att det första jämförelsetalet är det nationella röstetal som partiet eller föreningen för obundna fått, det andra hälften av detta röstetal, det tredje en tredjedel osv.

Av de nationella jämförelsetalen överstryks från och med det största så många jämförelsetal som partiet och föreningen för obundna redan har fått valkretsplatser. Därefter konstateras vilka de nio största nationella oöverstrukna jämförelsetalen är. Vart och ett av dem innebär en utjämningsplats för partiet eller föreningen för obundna.

I det andra skedet bestäms till vilka valkretsar utjämningsplatserna för partiet eller föreningen för obundna går. En utjämningsplats går till den valkrets där kandidatlistan för partiet eller föreningen för obundna har fått den största andelen röster i förbundsdelegationsvalet, men ännu ingen valkretsplats.

När andelen röster räknas ut beaktas inte underkända och blanka röster.

Om ett parti eller en förening för obundna har fått flera utjämningsplatser, går utjämningsplatserna i den ordning som kandidatlistans andel röster anger till valkretsar där partiet eller föreningen för obundna inte fått någon valkretsplats. En kandidatlista kan få högst en utjämningsplats från samma valkrets.

§ 22

Information om valresultatet

Valnämnden ska fastställa valresultatet och omedelbart underrätta de invalda ledamöterna i förbundsdelegationen, föreningens styrelse och föreningens ordinarie medlemmar om valresultatet.

Valresultatet fastställs på finska och svenska.

§ 23

Protokoll

Valnämnden godkänner protokollet över medlemsröstningen vid förbundsdelegationsvalet. Protokollet ska innehålla information om valförfarandet, rösträkningen och resultatet av den samt det beslut som fattats. Protokollet ska dateras och undertecknas av styrelsens ordförande och valnämndens ordförande. (Se 31 § 2 mom. i föreningslagen)

Vid valnämndens sammanträden ska det föras beslutsprotokoll som undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av sekreteraren. Protokollet justeras av två personer som utsetts vid sammanträdet. Protokollet kan undertecknas och justeras elektroniskt. Valnämndens protokollspråk är finska, om inte styrelsen beslutar något annat (se § 2 i stadgarna).

Vid valkretsstämman ska det föras beslutsprotokoll som undertecknas av den som valts till ordförande för sammanträdet och kontrasigneras av den som valts till sekreterare för sammanträdet. Protokollet justeras av två personer som utsetts vid sammanträdet (se 31 § 1 mom. i föreningslagen). Protokollet kan undertecknas och justeras elektroniskt.

§ 24

Ändringar i valordningen

Förbundsdelegationen beslutar om ändringar i denna valordning.